

„Видях портите на Рая!“

Денят вървеше бавно, а още по-бавно и неделното ми дежурство във Второ вътрешно отделение на плевенската Окръжна болница. Назначиха ме преди около шест месеца, отново след упорито несъгласие на онзи с голямата глава и космати уши. След директна свада в „Окръжния здравен отдел“ и взаимни обиди заявих, че напускам окръга. Вече имах това право. Изглежда, че са се разбрали с директора на болницата, широкоскроен и класен ръководител, който не познавах, но пък той ме харесал като „перспективен кадър“ и затова лично ми предложил назначение. Вероятно е знаел библейски истини за изграждане на новото на базата на доказано качество. Не знам дали е имало спор кой от двамата е по-голям, но аз бях назначен на ординаторско място в голямата болница, станала по-късно университетска и дължах това на директора.

Е, полагаше ми се малко шанс и среща с добронамерени.

Стоях на прозореца в очакване края на дежурството, когато телефонът зад мен иззвъня. Обаждаха се от патологията – моргата. Току-що линейка на малък град докарала мъртвец. Лекарят патолог възбудено и назидателно ми представи трагедията на починалия внезапно четиридесет и три годишен мъж.

В градчето имало събор и той пристигнал от Шумен на гости на приятели. Хапнали, пийнали и започнали споровете. Гостенинът, утвърден пияч и гуляйджия, предложил на компанията бас, че ще изпие литър и двеста коняк на екс. Определили залога и му донесли бутилките от съседния магазин. Без много да му мисли, спиртният състезател с ускорено темпо ги изпил – според уговорката на екс. Минути по-късно пребледнял, паднал и умрял.

Извикали спешно лекар, който установил смъртта, увидели го с чаршаф, както се полага, и го транспортирали с линейка в

моргата на Окръжна болница, тъй като внезапната смърт при подобни обстоятелства изисква съдебна експертиза.

По закон първо трябва интернист на потвърди смъртта, след което следваха останалите процесуални действия.

От прозореца на третия етаж наблюдавах как го търриха със скърцаща болнична количка към специализирания токсикологичен сектор на моето Второ вътрешно отделение. Предстоеше кратко, но много тягостно протоколиране – смъртен акт.

Влязох в стаята, оборудвана и като реанимационна, почти протоколно. На леглото беше млад, смъртно бледен мъж. Сложих слушалката на гърдите му, за да потвърдя липсата на сърдечна дейност, и изтръпнах. Там, някъде дълбоко, едва се долавяше подобие на сърдечна дейност. До безкрайно изострените ми сетива достигаха откъслечни неравномерни, повече шумове, отколкото удари. Беше жив!

Извиках двете дежурни сестри и започнахме борба за оцеляване. Нямаше пулс, нямаше кръвно налягане. Поставих широка стомашна сонда и с едната сестра започнахме промивка на стомаха – многократно, с физиологичен разтвор. Тази процедура продължи повече от час и половина. Спирахме за кратко, за да не го задушим, по-точно удавим, и отново. Другата сестра правеше долна промивка чрез високи клизми. Междувременно сестрите с общи усилия успяха да достигнат до колабиралите, свити вени. Назначих водни, солеви, глюкозни разтвори – банките вървяха струйно една след друга във вените на двете ръце. Чрез тях дозирано вкарвах медикаменти за сърцето, периферните съдове, бикарбонати за вероятната ацидоза (фатално подкиселяване на организма) и какво ли още не. Санитарката придържаше маската с кислород.

По някое време с бавна, авторитетна походка пристигна призованият за консултация реаниматор от Хирургичното отделение. Извиках му, че трябва да осигури дишане. Той вероятно се подразни, че някакъв младок му нарежда, и напразно търсейки липсващия пулс, назидателно каза нещо от рода:

– Абе, той няма сърдечна дейност, ти искаш дишане – и си отиде.

Не го слушах, а промивах, наблюдавах импровизирания монитор, мерех кръвното налягане, слушах сърцето и вярвах, че ще успее – имах аргументи за това, колкото медицински, толкова и спиритични – интуитивни.

Нали лекарят трябва да познава и лекува както тялото, физиката, така и духовното, психическото състояние на човека, на когото Създателят е присадил Съзнание.

Постепенно започна да се „появява“ кръвно налягане (20.. 40.. 40.. 60), а и пулсът се появи, плах и неритмичен. Часовете минаваха и аз го усещах не така смъртно блед и студен. Може би е било илюзорно?

Останах през нощта в отделението лично да проследя състоянието на болния. И когато всичко изглеждаше, че върви добре, той рязко се влоши. Отново онова ужасно време между 3 и 4 часа. Пулсът започна да се губи, а кръвното налягане отново стана нула или малко над нула. Очаквах това.

Колкото и да беше необичайно, позвъних в дома на началника – строг интелектуалец, недопускащ до себе си подчинените, средно професионално ниво.

– Ало, добър вечер – добро утро, извинете за безпокойството, но пациентът ми умира, мога ли да инжектирам адреналин в сърцето?

– Принципно можеш, но на твоя отговорност!

Сигурен бях, че никога не беше го правил, но аз бях използвал адреналиновата директна инжекция в силистренската болница, научен от тамошния истински доктор.

Вървах към кабинета с умирация и си мислих: „Ако го направя и умре, ще ми кажат, че не е трябвало (primum non nocere – преди всичко не вреди – правило в медицината); ако не го направя, смъртта идва от бездействие, а и на съвестта ми ще тежи; ако оживее, заслугата е...?“

Влязох в стаята, опипах пулса – нямаше го! Нямаше и сърдечна дейност в слушалката. Вече не мислих. Извиках на сестрата да ми даде заредената предварително спринцовка с адреналин и я забих право в сърцето.

И то ми отговори!

Лекарската професия не е занаят, не е преминаващо ежедневие. Тя е призвание и съчетава много добродетели, между които съпричастност, решителност в ситуации и... смелост.

Стабилизирахме основните жизнени функции и победихме. Но кого – смъртта, отровата, самите себе си? Може би и трите!

Дойде в съзнание на третия ден, след което всичко беше по-лесно.

Приятелите му изпратили в Шумен телеграма за „смъртта“, след което в телефонен разговор описали цялата трагедия на родителите. Те пък, както си му е редът, разлепили некролози в града и се подготвили за погребение. Дошли да си го приберат с подходяща за такъв превоз кола от моргата и там научили, че е жив в отделението по Вътрешни болести. Смазващата мъка преминала в гняв и си отишли. Не пожелали дори да го видят.

На поредната визитация, вече пред изписване, го заварих да разказва.

– И вървя си аз в тъмнината без посока. Знаех си, че съм умрял. По едно време в далечината виждам светлинка, която ставаше все по-силна, по-ярка. Зад нея се очертаваше голяма златна порта. Появи се неясно очертан силует на благ човек с голяма бяла брада. Помислих си – *това е Свети Петър*, значи съм пред портите на Рая. Защо пък не? Бях добър човек, на никого зло не съм сторил. Е, не съм спазвал всичките Божи заповеди, но кой ги е спазвал? Господ прощава! Става все

по-светло и по-светло. Мина ми през главата, че може би не съм умрял, защото виждах познати, земни неща. Дали пък не ме отклониха от Рая? Събуждам се, а до мен, на съседното легло, под светлината на прозореца лежи този турчин с брадата! Че и мърда?

Наистина в стаята до него беше настанен възрастен турчин с голяма бяла брада – мнимият Светия, а Божествената светлина – ежедневната, земна светлина от прозореца.

– Ей, фес такъв, взех те за наш Светия? Срам!

– Млъкни, невернико! Истинската светлина иде само от Аллаха!